

שי מיוחד עבורכם
פרק במתנה!

ד"ר עוז מרטין

נישואין

הוראות הפעלה

מדריך מעשי

ספרו החדש והמרתק של ד"ר עוז מרטין

ניתן להשיג את הספר בחנויות הספרים
או בטל': 02-6529399

באישור ההוצאה לאור, אפשר וכדאי להעביר הלאה

נישואים - הוראות הפעלה

ד"ר עוז מרטין

תוכן

15 "איך כן" ולא "מה לא"	פרק א :
31 והתפקיד הזה הוא שלי	פרק ב :
44 בדרך אל האושר	פרק ג :
60 ביתכם הוא מבצרכם	פרק ד :
70 לצאת מהריבוע	פרק ה :
87 מתווכחים וגם... רבים	פרק ו :
101 מה מספרות העובדות?	פרק ז :
113 שני מבוגרים אחראים	פרק ח :
132 ומה יקרה אם נטעה?	פרק ט :
152 מאמינים בשינוי	פרק י :
164 להודות בטעות ולהישאר בחיים	פרק יא :
185 לומדים לדבר	פרק יב :
204 'ניהול' ולא 'ביזנס'	פרק יג :
218 להרחיב את גבולות היכולת	פרק יד :
244 מי 'אשם לנו'?	פרק טו :
261 ליצור אמון ולהצליח	פרק טז :
270 יצירתיות – כלי המפתח	פרק יז :
291 המסע הקטן והמסע הגדול	סוף דבר :

לפני שיוצאים למסע

האם אתם מוכנים לצאת למסע עם אדם המוכר לכם רק בקושי, שחבריו חולקים לו המון מחמאות?

האם אתם מוכנים להפקיד בידיו של אדם כזה את אושרכם, עתידכם ועתיד ילדיכם?

ספק רב אם מישהו מאיתנו היה עונה לשאלה כזו ב'כן' נלהב והחלטי! אך למרבית הפלא, רובנו ככולנו אכן מסכימים ויוצאים יחד עם שותף מוכר חלקית למסע המופלא, שראשיתו כאן ועכשיו וסיומו בעוד שישים או שמונים שנה...

זהו מסע שראשיתו – כאמור – כאן ועכשיו, והמשכו לוט בערפל; הרפתקה אותה מתחילים כשני יחידים ומסיימים בעזרת ה' כשבת המונה בין עשרות למאות ילדים, נכדים ונינים.

אין ספק, נישואים הוא המסע המופלא והמורכב ביותר שאדם חוֹף בחייו האישיים, וככל מסע אחר, גם הוא רווי באתגרים, מראות נוף מרתקים וחוויות שאי אפשר למצוא בשום נתיב אחר.

כרופא וכמטפל זוגי, זכיתי בשבע עשרה השנים האחרונות להיות שותף לדרכם של הרבה מאוד אנשים יקרים. ממקומי לצידם נחשפתי למגוון העצום של האתגרים הכרוכים בהקמתו של הבית הזוגי, המעניק לשני השותפים בו עוצמות ויכולות, אך מעמת אותם עם אתגרים, קשיים ואף... כשלונות.

ואולם, הקשיים והכשלונות הינם רק מהמורות בדרך אל היעד – יעד שהוא גדול ונכסף מכדי שנרשה לעצמנו להישאר מאחור.

את מפת החיים האישית שלכם אינו יכול לשרטט. אולם, מטרתו של ספר זה הינה לשמש כמדריך ולסייע בידכם להתכונן מראש לקשיים שעם חלקם אתם עשויים להתמודד בדרך.

תקוותי כי יהיה בכך לשחרר מלחץ את מי שחושש לצאת לדרך,

לאפשר למי שטעה ורוצה לתקן לעשות זאת על הצד היותר טוב, גם – לאורר ולעדכן את זה שלא טעה ורוצה להוסיף ולשפר...

חיי הנישואים של הזוגות ששיתפו אותי בחייהם ראויים לכל הפרטיות המגיעה להם, ועל כן כל הדוגמאות בספר, המבוססות על סיפוריהם החשובים, עברו שינויים ועיבודים רבים כדי להסתיר ולטשטש כל פרט מזהה, כך שאם אחד הסיפורים מזכיר לכם אי מי ממכריכם, זה בלבד סימן ברור לכך שהסיפור אינו מדבר עליו...

(והבהרה חשובה: כל מה שנאמר בספר הזה ומופנה לגבר, מופנה גם לאשה ולהיפך. השימוש בלשון זכר או נקבה בקטעים מסויימים הינו לצורך שטף הקריאה בלבד.)

תודותי לכל הזוגות עימם נפגשתי לאורך כשני העשורים בהם אני מסייע בתחום זה; אומץ לבכם, תובנותיכם, המאמץ והרצון שהשקעתם כדי לייצב את יסודות בתיכם – רגשו אותי ולימדו אותי רבות.

אודה גם לכל אלו אשר סייעו לי בכתיבתו של ספר זה ובהבאתו לדפוס, ובהם לרעייתי אורית על תמיכתה שאפשרה לי להביא ספר זה לידי גמר, לבתי מיה קינן על עריכת הדוגמאות והסיפורים המובאים בספר, לגב' רות גרינוולד על העריכה, ולבתי רחל צוקר על עיצובה של העטיפה, לבנותי יעל רוטנברג ורות הרש ובני יהונתן על הרעיונות המפריים ועל התמיכה הבלתי נלאית ולחתני היקר הרב מאיר קינן על הערותיו המחכימות.

תקוותי כי ספרי זה, חבר חדש לספרים "קשר של השפעה", העוסק בחינוך ובתקשורת, ולספר "הכוח הפנימי", העוסק בהתפתחות אישית – יזכה גם הוא להתעניינותם של רבים כשם שזכו ספרי הקודמים, ובסייעתא דשמיא יהיה כוח בונה בחייהם של זוגות רבים.

ד"ר עוז מרטיץ

ירושלים

תשרי תשע"ח

פרק ראשון

"איך כן" ולא "מה לא"

שונים? – לא ייאמן!

לאחר שההדים האחרונים משמחת החתונה נמוגים, וגם אלבום התמונות כבר אינו מהווה אטרקציה מרגשת, מגלים כל בני זוג שהחיים מורכבים יותר משחשבו שבועות ספורים קודם לכן. לעיתים לא נדירות חווים בני הזוג תסכול מן הפערים המתגלים ביניהם. ההתאמה המושלמת, עליה דיבר השדכן וממנה התלהבו שני הצדדים, מתגלה תמיד כחלקית בלבד, והבדלים מתחילים לבצבץ אל פני השטח. "ההורים שלנו בני דודים, קיבלנו אותו חינוך, וכל מי ששמע על השידוך חשב שלא יכולה להיות התאמה גדולה מזו", אמר לי שמואל בפגישתנו הראשונה, "אבל למעשה – המשיכה רעייתו, אנחנו משקיעים המון מאמץ כדי להבין זה את זה, אך לא תמיד זה עוזר. אופן המחשבה שלנו שונה מדי".

קשה לנו להיות שונים, קשה לנו לחיות את המציאות בה איננו דומים זה לזה, כיוון שקיימת תפיסה ילדותית הטוענת, כי אפשר להגיע לחברות אמיתית ומוחלטת רק כאשר בן הזוג דומה לנו. המחשבה המוטעית הגורסת, כי אנו מתאימים בשלמות זה לזה רק כאשר אנו תמימי דעות בכל תחום, ושקשר מהותי יכול להתקיים רק כאשר בני זוג מבינים באופן מושלם זה את רגשותיו של זה – הינה מכשול המאיים על שלווה חיה של זוגות רבים.

כאשר אנו קולטים בפעם הראשונה, כי החלום להגיע להרמוניה מוחלטת עם בן או בת הזוג עד שנחוש 'אחד' מכל בחינה, פשוט אינו ניתן להגשמה, נוצרת

בנו תחושה של פחד, המחליפה את החלום על האחדות המושלמת. לא קל לחיות עם תחושות כאלה, ולכן, בדרך כלל, מכחישים בני האדם שהפער ביניהם מפריע להם וגורם להם לחוש תחושת איום. וכיוון שההכחשה אינה מרחיקה את הפחד או מעלימה את ההבדלים המאיימים, מתרסקים החלומות הסודיים פעם נוספת אל סלעי המציאות.

התוצאה הטבעית במצב זה הינה תסכול, הנובע מן הפער הקיים בין הרצוי למצוי. מתח בין בני הזוג וצער על אובדן החלום, הן תוצאותיו הצפויות והמובנות של התסכול הזה, ואליהם מצטרפים ידידים בלתי נעימים בדמות כעס, רגישות יתר, עייפות, שחיקה וכאבי גוף ונפש. מגוון רחב של רגשות שליליים, המפריעים לנו בזוגיות, בנישואים, בחינוך ילדים, בעבודה, ומשליכים על כל תחומי חיינו.

באופן טבעי התסכול והקושי רק מגבירים את השאיפה להתגשמותו של חלום האחדות המושלמת בדעות וברגשות – כשם שחלמנו בראשית ימי הנישואים, והתשוקה להתגשמות החלום – מגבירה עוד יותר את התסכול, כך נוצר מעגל שלילי ההולך ומחזק את עצמו.

העובדה שאנחנו – כבני זוג – שונים זה מזה, מחייבת אותנו למצוא דרך בה נוכל לפעול ולהגיע להתאמה של דעותינו והתנהגויותינו. מציאות החיים המשותפים אינה מאפשרת לכל אחד מאיתנו לחיות לפי הבנתו ומאלצת אותנו לתהליכי תקשורת והתאמה מתמדת. זהו מצב שונה לחלוטין מזה שחווינו לפני הנישואים, כשהיינו ילדים בבית הורינו. שם לא היינו זקוקים ומחוייבים לקבל החלטות עצמאיות רבות כל כך, אחרים (הורים ומורים) קיבלו את ההחלטות בעבורנו וכיוונו אותנו לאן וכיצד לצעוד. כאשר אנו צריכים לקבוע את דרכנו באורח עצמאי, בהתאם לצרכיו של בן זוג החולק את חייו עימנו, אנו נחשפים בכל פעם מחדש לשונות הקיימת בינינו.

שונות – איום או הזדמנות?

קיומה של השונות מחייבת מערכת רגשית גמישה יותר, עם יכולת השתנות ולמידה. בלי יכולת למידה ובלי יכולת השתנות הולך ותופח בתוך ליבו של האדם הר של רגשות שליליים; במצב כזה אנו עלולים לחוש לעיתים קרובות

כמשוחחים עם אדם שאינו מבין את שפתנו, או אולי אף סובל מחרשות קלה וסלקטיבית.

למידה היא תהליך המתאפשר כאשר יש רצון לשינוי. אדם לומד ביעילות ומגיע להישגים כאשר יש לו התנועה הנפשית המושכת אותו אל מושא לימודיו, בין אם מדובר על לימודי אסטרונומיה השוכים את ליבו ובין אם מדובר על בניית הבית המשותף יחד עם בן או בת זוגו. כאשר יש לי התקרבות רגשית לבן הזוג שלי, אני יוצר בתוכי כלי שמאפשר את השינוי הנדרש כדי ליצור בית משותף ושמח. כאשר הרצון להבין זה את זה ו'ללמוד' זה את זה הינו חלק מתפיסת החיים – השונות בין בני הזוג, הופכת לדבר מעניין ומאתגר, ומפסיקה להיות גורם מוזר ומאיים המאיים על שלמות הבית.

שונות היא הזמנה ללימוד. כאשר הלמידה מאיימת עלי, גם השונות מרתיעה אותי. אולם שונות מאיימת יכולה להפוך ללמידה אפשרית כאשר יש לנו קשר רגשי. וייתכן שזאת הסיבה לכך שבורא העולם סדר לנו בליבנו קשר רגשי בתור כלי לבניית יכולת זוגיות.

כדאי לדעת שהמציאות שלנו אינה אובייקטיבית או ניתנת לבחינה מדעית, אי אפשר לקבוע מהי זוגיות טובה ומהי זוגיות טובה פחות על פי נתונים חיצוניים. רק בני הזוג הם אלו שיכולים לספר ולגלות, האם הנישואים שלהם טובים בעבורם; והם אכן יהיו כאלה בעזרת ה' כאשר הקשר הרגשי בין בני הזוג יהיה תקין וחזק, יאפשר תרגום אוהד יותר של השונות הקיימת ביניהם, ויהפוך אותה מ'איום' ל'הזדמנות'.

כשיש בין בני הזוג אמון ותחושת שייכות, יש להם עניין זה בהצלחתו ובאשרו של זה ומטרה משותפת המלכדת אותם, ניתן לצאת למסע ולהתגבר בסייעתא דשמיא על כל מהמורה.

כשאנחנו שני יחידים, המצויים ביחד, הזוגיות המכילה שונות מאיימת, מחלישה ומעייפת. לעומת זאת, כאשר אנחנו בני זוג הקולטים שאחד ועוד אחד הם הרבה יותר משניים – מתגבר בנו הכוח הזוגי והאישי, ומתוך כך מתגברות היכולות שלנו לפתח יותר ויותר את עצמנו ואת הזוגיות שלנו.

בזוגיות שאינה מאיימת משינויים, אנחנו לא צריכים להיות דומים זה לזה,

אנחנו צריכים להיות מתואמים. לא דומים, אלא משלימים, כמו יד ימין ויד שמאל של גוף אחד, מתוך הכרה כי באנו למלא תפקידים שונים למען מטרה אחת.

תיאום ללא איום

זוגיות היא משטח עבודה רוחני, שבו מתגלה הכוח המשלים של הזוג על ידי אותה שונות שממנה אנחנו פוחדים בתחילת הקשר, לפני שהכרנו זה את זה. השונות מאפשרת את ההתפתחות של כל אחד מבני הזוג, והיא גם מאפשרת השגת יעדים ומטרות משותפים. במשך השנים פגשתי זוגות רבים וסובלים, שלא הבינו את הרעיון הפשוט שהשונות היא לגיטימית. בנישואים לא קיים מצב של "אם אני צודק/ת אז את/ה לא צודק/ת" – נישואים דורשים תיאום, לא הכנעה. שכן, כמו שכבר הזכרנו, הכנעה וכניעה מביאות לייאוש והשלמה מביאה לעוצמה.

כשפגשתי את משה וצפורה, לא הבנתי מה הבעיה שהביאה אותם אלי. אט אט התבררו לי ההבדלים ביניהם. כל אחד מהם בא מבית ברוך ילדים, אך משפחתה של צפורה היתה אמידה למדי, בעוד הוריו של משה גידלו שמונה ילדים בדירה בת חמישים ושניים מטר מרובע – בערך גודל הסלון בבית הוריה של צפורה.

הפער הכלכלי יצר הבדלים נוספים: צפורה היתה רגילה למזון מעודן ו'מתוחכם', ומשה חיבב צ'יפס בפיתה בימות החול וטשולנט וקוגל בשבת. סלט החמוציות של צפורה הרתיע אותו והיה נראה לו מזון המתאים לציפורים.

מלבד הגנטיקה וההבדלים בין ההורים, היתה בין בני הזוג שונות שנבעה מתחומי עניין שונים לחלוטין: צפורה חשה שמה אינו מספיק חכם, כיוון שאהב לתקן רהיטים ומוצרי חשמל, אבל לא הבין שום דבר בהשפעת איחוד אירופה על הכלכלה הגלובלית.

בעוד היא ממורמרת בסתר ליבה על כך שנישאה לאדם מצומצם וטכני, היה משה קודר וזועף על כך שאשתו מדברת גבוהה גבוהה

ואינה מטפלת בתשומת לב ואהבה בפרטים הטכניים של החיים. כתוצאה מכך נוצר ביניהם פער שהפך במהירות לאיום. האיום עורר מריבות, והמריבות יצרו שחיקה.

ובצומת דרכים זה החליטו שניהם לפנות אלי.

כבר לאחר פגישה אחת התחילו שניהם להבין את אופן החשיבה המוטעה, שהיווה בסיס לצער ולכאב שביניהם. הם הבינו שדמיון מוחלט בין בני הזוג הינו פנטזיה ילדותית, המזיקה לחיי הנישואים.

מן הרגע בו הפנימו זאת, היה השינוי מהיר. כעבור פחות מחודשיים הופתעו בני הזוג (וגם אני) לראות כיצד הם מתחילים להעריך את השונות הקיימת ביניהם וליהנות ממנה. הוא נהנה מכך שזכה באשה אינטליגנטית וחריפה, היכולה ללמד אותו דבר אחד או שניים על העולם, והתגלה כתלמיד לא רע כלל. והיא מצאה את עצמה מעריכה את הבטחון שהעניקו לה היכולות הטכניות שלו.

הסוף הטוב הגיע לשמחת כולנו, מהר מאוד; משה וצפורה לא נזקקו עוד לעזרתי, ספינת חייהם מצאה את המסלול הנכון.

"טוסו!"

בכל חברה קיים האיש 'החכם' וחברו 'טוב הלב'. לצידם נוכל למצוא גם את הטיפוס 'הדחוי' את 'הלוחם' ואת 'המצחיקן', כשבמקביל אליהם חיים אנשים בעלי תפקידים רבים נוספים, כמו: 'העסקן', 'הצדיק', 'המודרני' ועוד. כל חברה זקוקה לאנשים הממלאים תפקידים אלו ומתפקדים על פי הקודים הכרוכים בהם, וכל אחד מאיתנו, בשלב זה או אחר של חייו, נטל לעצמו אחד או יותר מהתפקידים האלה, ומילא אותו בהתאם לציפיותיה של החברה שהקיפה אותו. לעיתים, כשמילאנו את התפקיד, אהבנו אותו והזדהינו איתו, ולעיתים – לא בדיוק. אולם, בכל מקרה הפקנו ממנו לא מעט תועלת, שאם לא כן היינו זונחים אותו ומחפשים לעצמנו תפקיד אחר.

החלש, למשל, מרוויח מתפקידו, שכן, בתואנה של חולשה הוא יכול להתחמק ממצב לא רצוי. והגיבור גם הוא מרוויח מתפקידו, שכן, הוא ממלא משימות בלתי רצויות ומקבל בתמורה הערכה והערצה מהסובבים אותו.

משחק התפקידים זה, בו נטלנו חלק מאז ילדותנו המוקדמת, אינו מפסיק כאשר אנו נישאים, לחלוטין לא! ברוב המקרים, לאחר הנישואים אנו רק אוספים ומוסיפים את תפקיד ה'בעל' או ה'אשה' לתפקידים שרכשנו לעצמנו עד אז, ועושים כמיטב יכולתנו כדי לעמוד בדרישותיו של תפקיד חדש זה, אותו עדיין איננו יודעים בדיוק כיצד למלא.

כתוצאה מכך – טעויות שנעשו מתוך תמימות בתחילת הדרך, תפיסות לא נכונות של הגדרת 'בעל טוב' או 'אשה מוצלחת', עשויות לסדוק את חיי הזוג הצעיר ולפגוע במרקם העדין של הבית אותו הם משתוקקים להקים. ומה שחמור אפילו יותר – טעויות בסיסיות מעין אלו עשויות להמשיך ולהפוך להרגל גרוע, שימשיך ויערער את השלווה ויעכיר את השמחה בבית גם לאחר עשרים, שלושים ושישים שנות נישואים. עד לרגע בו אחד מבני הזוג (או שניהם יחד) יחליטו לעצור את המרוץ השוטף ולפנות זמן ואנרגיה כדי להפוך את החיים לטובים יותר, ואת החיים הטובים יותר למצויינים ממש.

אם עד נישואינו החזקנו את עצמנו ל'מתמיד של הישיבה' או 'המדריכה הנערצת' וזו היתה הגדרת אישיותי, הרי שכל זה אינו רלוונטי בתפקידנו החדש; מעתה עלינו להגדיר את עצמנו באופן שיקביל לאדם שמולנו. וכל זאת בתוך מערכת בלתי מוכרת, ממש כאילו הוטל עלינו לפתע פתאום תפקיד טייס במטוס קרב, מבלי שקיבלנו כל הכשרה מוקדמת לתפקיד. אומנם סיפקו לנו מדים, ושעון טייסים, והסובבים אותנו אף טפחו על שכמנו ואיחלו לנו מזל טוב, אולם מעולם לא עלינו על מטוס.

והנה, לפתע פתאום אנו מוכנסים מתחת לחופתו של מטוס הקרב, המנועים סביבנו שואגים והעולם דורש מאיתנו: 'טוסו!'

ואף על פי שמקטנות למדתי לקפל מטוסי נייר, למדתי חומר תיאורטי בנושא, וגם ראיתי מטוס אחד או שניים מרחפים בשמיים מעלי, בכל זאת, בין זה לבין 'הדבר האמיתי' המרחק עצום! איך רוצים ממני ומטייס המשנה שלי שנצליח כעת להטיס את המטוס הזה?!

"לפני הנישואים לא הייתי מעולם בעמדה של 'בעל'. הייתי נער, אחר כך בחור ואחר כך גבר שחייב במצוות, וזהו. באירוע המרגש, בו התחייבתי לקבל על עצמי בפני שני עדים כשרים גם את המשרה הזאת, נכחו עוד כשבע מאות מוזמנים. כולם צפו בי נכנס לתפקיד החדש... אף אחד מהם לא סיפר לי במה זה כרוך. לפתע הונחתו עלי דרישות בתחומי חברה ורגש, אותם לא הכרתי מעולם. מתוקף תפקידי הטרי היה עלי ללמוד דברים רבים כל כך, שלא ידעתי עליהם דבר – במיוחד לא על מקבץ התפקידים הכלולים במילה הזאת!"

הגבר הצעיר והמופתע ממשמעותם של התפקידים שזימנו בפניו החיים – צודק. אם קודם לנישואיו הסתכם תפקידו בלהיות חלק מקבוצת בחורים, המתנהלת בדרך מוכרת המציבה ציפיות מוכרות של בני נוער – הרי שכעת הוחלף תפקידו. בבת אחת, כמעט ללא הכנה, נתבע הבחור של אתמול לתפקד על פי כללי משחק שונה לחלוטין מזה שהכיר.

התפקידים החדשים מול בן הזוג, מול בני משפחתו ומול עצמנו – דורשים מאיתנו את מלוא כושר הריכוז שלנו. אולי משום כך אנו כה עייפים בחודשים הראשונים לבניין הקשר הזוגי.

עניין של מוח

גברים ונשים אינם זהים. מבנה המוח שלהם שונה זה מזה, הם שונים ברמת הרגישות שלהם ללחץ, משתמשים באזורים שונים במוח כדי לפתור בעיות, לעבד שפה, לחוות רגש חזק ולזכור אותו (אולי לכן מפתיעות הנשים בכל פעם מחדש כשהן זוכרות את הטעויות שהגברים שכחו זה מכבר).

לנשים יותר 'יותר' (מספר תאי עצב) במרכזי השפה והשמיעה – הבדל של אחד עשר אחוזים לטובתן. ואילו לגברים יכולת מתמטית גבוהה יותר (אם כי פרופסור מפורסם נאלץ לוותר על משרתו לאחר שהצהיר על כך בציבור...).

אצל גברים גם מרכזי התוקפנות והפעולה גדולים יותר מאשר מרכזים אלו אצל נשים, לכן הם מסוגלים לעבור תוך שניות ממצב של מנוחה למצב של מלחמה. נשים, לעומתם, תשתדלנה לעשות הכל למנוע עימותים.

מידע זה, על ההבדלים בין המבנה הפיזיולוגי של הגבר והאשה, הוא לקט על קצה המזלג בלבד. לפני מונחים עוד מאות עמודים של ספרים ומאמרים בעניין זה, המסעיר בשנים האחרונות את העולם המערבי כולו. מאמרים בנידון נכתבו בכל שפה ובכל תחומי המדע. הבדלים אלו משפיעים באופן מובן על התפקידים הנבחרים על ידי הגבר והאשה. ודווקא שונות זו היא יתרון בבניית השלמה של המארג המשפחתי.

בני הזוג אינם שונים זה מזה רק מפני שהוא 'גבר' והיא 'אשה'; בני הזוג שונים זה מזה פשוט משום שהם... שונים. אלמלא היתה שונות, היינו כולנו זהים. לכאורה, זה נהדר, כך אפשר להסכים על הכל: לא תהיה מחלוקת לגבי כסף, כבוד, נסיעות להורים של מי ומה לקנות מתי ואיפה, עם מי לדבר ואת מי למדר. ומצד שני, לו היינו זהים – לא היה לנו עם מי לדבר, ולא היה בשביל מה לדבר. לא היינו מוצאים כל עניין בזולת אם כולנו היינו חושבים אותן מחשבות בדיוק. צורת חיים כזו היתה שטחית וחסרת משמעות. בלי שאלות וחילוקי דעות הרי אין תשובות ואין התפתחות. אין גם אפשרות למצוא פתרונות חדשים לבעיות ישנות, שכן, בת הזוג שלי חושבת בדיוק כמוני ולא תוכל לחדש לי דבר. כמו כן, לא יהיה לי עם מי להתייעץ, כי לאדם שמולי לא יהיה כל יתרון שיאפשר לו לסייע לי. וכך גם הילדים יספגו את הטעויות שלנו במינון כפול...

כשאנו שונים, יש אכן לעיתים מחלוקות וחילוקי דעות, אולם אותה שונות שמעוררת מחלוקות היא זו המאפשרת לנו לסייע זה לזה וללמוד זה מזה.

תפקיד שלו, תפקיד שלה

יש אין ספור תפקידים המיועדים לגבר שאשה יכולה לבצע בהצלחה מרובה. יש גם תפקידים נשיים רבים המבוצעים בהצלחה יתרה על ידי גברים. מה הועילה לנו, אם כך, הידיעה שגברים ונשים שונים כל עוד כל אחד מהם מסוגל, בתיאוריה, לעשות הכל? ואם כל אחד מסוגל לכך, למה נוצרות בעיות?

הבעיה אינה בנושא של חלוקת התפקידים. רוב הזוגות, בכל חברה, מסתדרים עם התפקידים אותם ראו בבית הגידול הראשוני שלהם – בית הוריהם. יתר

על כן, רוב הזוגות מסתדרים עם מה שנתפס בעיניהם כנכון. הם מסכימים על הדברים הגדולים, אולם מתווכחים על הדברים הקטנים.

מסתבר, לפי הצעקות הרמות, שאתם שומעים אולי מהשכנים, שמריבות על דברים קטנים עשויות להגיע לטונים גבוהים. חיכוכים אלה הם תוצאה של שונות בבתי הגידול. כל מה שקיבלנו מבית ההורים, או הסכמנו עליו בגיל צעיר, בעבורנו הוא ברור ובלתי מעורער. קשה לנו לתפוס שישנם בתים בהם מוסכמות בסיסיות אלו הפוכות בדיוק מן השיטות והמוסכמות שהונחלו לנו.

כשם שציינתי, אצל רוב הזוגות הבאים לקשר שידוכין וליצירת משפחה קיימת ההסכמה על הדברים הגדולים. כמעט לכולם יש מטען של ערכים ויעדים, וגם תמונה כללית של הבית שהם רוצים להקים (כמו בית הורי – אומר כל אחד מהצדדים לעצמו). לזוג רגיל יש התאמה כמעט מושלמת במטען ובחינוך, כל עוד עברו את המסלול הרגיל של הטמעת ה'אמת ויציב' מבית ההורים.

בן זוג אותו אנו מגדירים כ'מתאים' הוא מי שחושב כמונו בנושאים הגדולים והמרכזיים של החיים. גם הוא, כמונו, רואה במה שמקובל אצלו אמת צרופה. כל זה הוא תוצאה של חינוך, חיקוי ואילוץ בגיל המתאים, עד הטמעה מלאה של ה'אמת' וה'נכון'. אין זו תוצאה של בחירה.

הגיוני מאוד, ואינו מוטל אצלי בספק, שזוגות שקיבלו חינוך דומה יצליחו להגיע לשלווה ולשלום בית בקלות רבה יותר. בני זוג המגיעים לחיים משותפים עם הגדרת ערכים דומה, מקבלים במתנה יתרון שאינו קיים אצל בני זוג המגיעים לחיי הנישואים מעולמות שונים בעלי ערכים ותפיסות עולם שונות ולעיתים אף סותרות. מובן מאליו, שגם בני זוג שקיבלו חינוך דומה עשויים לריב ולהתווכח. כמו כולם, כנראה גם ביניהם יתגלעו חיכוכים ואי הבנות, אך בעיקר על הדברים הקטנים. גם את הריב (ואת ההשלמה שתבוא לאחריו) יעשו בני הזוג בעזרתם של הכלים המקובלים על שניהם, אותם רכשו בבית הוריהם, ורבים סיכוייהם לעבור בשלום את התחושות של כעס, אין אונים ו'קיר הזכוכית' המורגש בזמן של ריחוק.

ברוב המקרים, גם זוגות שאינם מתואמים יצליחו לחצות את שדה המוקשים של המריבה, אך המאמצים שיהיה עליהם להשקיע, והצורך שלהם בגמישות מחשבתית וביצירתיות כדי לגשר על הפער ביניהם, ידרשו מהם השקעת אנרגיה רבה יותר.

מעבר לחינוך סביבתי

אולם, גם זוגות המתואמים זה עם זה בשלמות, אינם יכולים לסמוך רק על הדוגמא שראו בבית הוריהם; גם הם לא יוכלו לתפקד רק על פי החיקוי וההטבעה (שהיא התגובה האוטומטית שלנו לגירוי מסויים) שעברו בבית גידולם.

גורמים חשובים ויסודיים לא פחות עתידים להשפיע על יכולתו של כל אחד מאיתנו לחצות את מוקשי המריבה, והם נטועים במבנה הנפש הפרטי שלו. זהו תמהיל המידות הייחודי רק לו, שקיבל משמיים כדי למלא את תפקידו עלי אדמות. בשל כך דוגמת ההורים לבדה אין בכוחה להפעיל את צאצאיהם. ההתמודדות תהיה על היכולת העצמאית של כל אחד מבני הזוג לעמוד באתגרים. האם יש בו יכולת ויתור? סבלנות? סלחנות? שמחת חיים?

במילים אחרות: התפיסות, הדעות והרגשות הקשורים לניחול החיים, וגם אופן ההתייחסות של כל בני זוג אל מחוייבויותיהם ההדדיות – כל אלו מתגבשים בגיל מוקדם, על פי תפיסותיה והרגליה של המשפחה והחברה בה גדל כל אחד מבני הזוג.

יחד עם זאת, מרכיב נוסף ודומיננטי מאוד בהתנהגות האנושית הוא מבנה הנפש הייחודי של כל אדם. לכן חשובה העבודה העצמית, והיכרותו של האדם עם התהליכים המפעילים אותו.

קטן אבל כואב

בעולמנו עשרות אלפי בתים כ"י מתנהלים על פי מסגרת מוגדרת מראש: הבעל לומד, והאשה מפרנסת ומגדלת את הילדים. זו קביעה מבוססת ומוטבעת היטב בקרבם של בני הזוג עוד טרם נישואיהם. לכך חונכו ובזאת הם מעוניינים. חשיבות הנושא ברורה ובהירה להם כשמש, וזהו האופן בו מתנהלים חיהם של אנשים רבים סביבם. לא סביר להניח שאצל זוג כזה יתעורר אי פעם ויכוח בשאלה העקרונית: "למה אני עובדת קשה ואתה לומד". המחלוקת הקטנות תהיינה קשורות בפרטים המרכיבים את התמונה, אך לעולם לא במסגרת שלה.

השחור והלבן, המותר והאסור, הנכון והלא נכון על פיהם אנו מנהלים את חיינו ברורים לנו מאוד. רוב ההתמודדויות שלנו כזוגות עוסקות בגוני האפור שבתוךך.

במצב נורמלי ותקין אין מחלוקת על כך שילד בבית חרדי ילמד בתלמוד תורה. אבל לאיזה חידר ישלחו אותו הוריו? גוני האפור נעים בין כל סוגי החידרים הקיימים בשכונה ואולי בעיר כולה.

לעיתים תכופות ההתמודדויות החוזרות ונשנות, והמכאיבות ביותר לבני הזוג, עוסקות בפרטים שוליים למדי של התמונה. הבדלים קטנים אלו נמשלים לאבן קטנה בנעליים, היא נראית חסרת חשיבות, אך עצם נוכחותה גורמת לצליעה ממשית, כאבי גב, כאבי ראש, עייפות ועצבנות. ובקצרה: לא ניתן להמשיך ולצעוד הלאה מבלי לסלק את אותה אבן מטרידה.

הנה רשימה קטנה וחלקית של הבדלים בין בני הזוג העשויים לעורר קשיים ניכרים במערכת הזוגית:

שעות שינה שונות: פלוני משכים קום לעבודת הבורא וזקוק לשעות השינה המקובלות, ורעייתו ציפור לילה מושבעת. אין להם בעיה עקרונית עם זה, אבל בפועל, כשהוא לומד – היא ישנה. כשהיא עובדת – הוא עייף.

סדר: "בבית הורי כל ענייני הסדר והנקיון היו בשליטה מלאה של אמא שלי, למה אצלנו, לפחות פעמיים בשבוע, אין מגבות נקיות מקופלות בארון? זה תפקיד האשה!"

נקיון: "אצל אמא שלי היתה עוזרת בית, אם אנחנו לא יכולים להרשות את זה לעצמנו, תושיט אתה יד..."

כסף: "אבא שלי היה נותן לאמא שלי כסף כל שבוע, ולא בדק את החשבון של המכולת כמו שאתה עושה".

טעם בלבוש: "אני לא אוהבת את הנעליים עם השפיץ שאתה קונה, אצלנו היו אומרים שלאנשים שלובשים נעליים כאלה יש טעם של פרחים".

עוד קצת בענייני לבוש: "זו באמת חליפה יפה, אבל בשביל מה צריך את הפסים האלה?"

אוכל: "למה אתה לא אוכל את האוכל שבישלת? מה לא טעים בתפוחי אדמה שאני מכינה?"

ויש עוד דוגמאות, מספרן רב פי כמה ממספר הזוגות. ואף על פי שמדובר, כפי שנוכחתם, על עניינים קטנים – הרי שהם עשויים לדרוש כוחות נפש גדולים... גם הכאב שהם מסיבים לבני הזוג, ולעיתים לכל המשפחה, הינו בעל משמעות גדולה לאיכות החיים של כל בני המשפחה.

דמי כניסה

שוונות הינה המחיר שאנו חייבים לשלם בכניסה לשותפות, אולם לא תמיד קל להתמודד עם השלכותיה.

עלינו להבין כי אם אנו חפצים לזכות בשלווה בחיינו המשותפים, אין לנו אלא לקבל את השוונות הקיימת בינינו.

קשה עד כמעט בלתי אפשרי למצוא זוג שבו היו מן ההתחלה שלמות ואחידות בדעות לפרטי פרטים, ואין אף לא זוג אחד בעולם שקיבל 'תמימות דעים' בין מתנות החתונה. גם בני הזוג המתאימים ביותר אינם מסכימים באופן טבעי על כל דבר ועניין.

אולי תופתעו לשמוע זאת, אולם השלמות והתיאום ההדדי שאתם מחפשים לא היו קיימים גם בבית הורייכם. גם להוריכם היו כאבים גדולים שנגרמו מן 'הדברים הקטנים'. גרתם איתם וראיתם אותם עומדים מול האתגרים היום-יומיים שזימנו להם החיים, אולם לא יכולתם להבין את כוחות הנפש שנדרשו להם כדי 'להחליק', 'לוותר' ולהגיע לפשרה בנושאים שנראו לכל אחד מהם עקרוניים.

את דרכי ההתמודדות שלנו עם הקשיים הקטנים-גדולים שלנו עלינו לייצר בכוחות עצמנו. לא נוכל לחקות דרכי התמודדות שלא ירדנו לעומקן בשנות הילדות; וגם את מה שכן הבנו, לא תמיד נוכל להעתיק וליישם. השוונות בינינו

לכין הורינו גדולה מדי, אנו בני אדם שונים וגם המצבים (במקום, בזמן, בהרגלים) איתם אנו צריכים להתמודד – שונים. ולכן לא נוכל להעתיק את דרכי ההתמודדות שלהם לחיינו.

אלו דברים שאין להם שיעור – לא קיבלנו במסגרת בית הספר או הבית הדרכה רשמית ומסודרת כיצד להתמודד עם שוני במערכת הזוגית. המאפיינים הייחודיים של כל זוג, של תנאי חייו המסויימים וצורכיהם של ילדיו – מולידים אירועים אחרים הדורשים התייחסות אחרת.

אם בשנות ילדותי אבי היה מוריד אותי ואת אחי לחכות להסעה בכל בוקר, סביר להניח שלא אראה בעיה לחקות אותו ואעשה את התפקיד בשמחה עם ילדי שלי, אף שייתכן שחלק ניכר מחבריהם מחכים להסעה עם אימותיהם.

אבל אם לא ראיתי את התמונה הזו, ואצלי דמות האב הינה דמות הנעלמת מן הבית סמוך לזריחה (בין אם אותה דמות יצאה לשעת לימוד בבית הכנסת לפני התפילה, ובין אם מיהרה לאחר תפילת ותיקין לצאת ליום ארוך של עבודה), הרי סביר להניח שאקבל בחשדנות מרובה את ההצעה להמתין עם הילדים להסעה, ולא מן הנמנע שתגובתי תהיה: "אני לא אמור לבזבז את הבוקר שלי בהמתנה להסעה, יש לי דברים יותר חשובים לעשות בזמן הזה". או: "מה פתאום?! זה תפקיד של נשים".

דברים קטנים ומרגיזים

אנו שבים לנקודת המוצא. מה עושים עם החיכוכים הקטנים, היום-יומיים והמטרידים?

התשובה המעשית פשוטה: בדברים הגדולים, בערכים המרכזיים על פיהם יכון הבית, נכון להשתמש בתוכנת הבסיס שלנו, ולקחת ממנה, בתבונה, מחשבות וערכים שנחלקו בנו בבית גידולנו. זו המפה הכללית, וזה הכיוון הרצוי. אותה נפתח, נעמיק ונשביח.

אבל לא נוכל לנהוג באותה דרך באשר לתגובה שלנו ל'דברים הקטנים' – אלו שבונים את חיי השגרה. החיים מלאים בפרטים קטנים וחשובים, רבים

כגרגריו של רימון, אותם יש לבנות בהתאמה למסגרת הייחודית של הזוגיות המתפתחת. גם אם אבי פעל כך מול אמי, או אמך מול אביך – יהיה עליכם, כבני זוג, לסגל לעצמכם מערכת של הרגלים חדשים.

התגובה שלנו לכל גירוי הקשור ל'דברים הקטנים' מורכבת ממספר חלקים. סיפר לי אברך כבן ארבעים, נשוי ואב לתשעה ילדים מוצלחים, גבר עדין וירא שמיים:

"בבית הורי שתינו מים מכוסות זכוכית. לא היו כוסות מפלסטיק. דור אחד אחרי, והכל נראה אחרת. כל העולם כולו פלסטיק אחד גדול, וכוסות השתייה, עליהן פרץ הריב האחרון – גם הן... אשתי היקרה (בוודאי יקרה – היא הרי קונה כוסות חד-פעמיות בלי סוף!) עסוקה מאוד בעבודה, בבית ומחוצה לו. היא, עם הבנות בעיקר, ממונה על שטיפת הכלים. היא אומרת שמחיר הכוס והסבון והמים לשטיפה גבוהים כמחיר הכוס. די לשטיפה המיותרת! אין הצדקה לכוסות זכוכית".

וכאן בא הווידוי: "לי אישית זה ממש מפריע. אני לא תמיד אומר את דעתי, כי אני לא רוצה לריב. אבל זה בפירוש מטריד אותי! ראשית – אני לא בטוח בעניין החסכון הכלכלי. נראה לי שהיא טועה ואנו מוציאים עשרות שקלים מיותרים על כוסות כאלה. וחוף מזה, אני שם לב שהרבה פעמים הילדים משתמשים בשלוש כוסות בבת אחת. ומלבד כל זה, יש כאן גם עניין עקרוני, אני מרגיש שזה הופך את החיים למשהו זול. ובלי קשר לכסף, זו טעות בחינוך ילדים, הם עתידים להתרגל לא להתאמץ והכסף, שאינו מצוי כל כך, יהיה להם תמיד חסר. והנקודה האחרונה, ואולי הכי חשובה – היא השאלה למה שהיא לא תקשיב לי פעם אחת? אני אוהב אווירה של 'פעם'. והאמת היא שמפריע לי שהיא קובעת הכל בבית!"

וכך הופך פרט קטן ושולי למאיים על כל שלמות הבית. מצטברים טיעונים כבדי משקל: טיעון כלכלי – בזבוז. ערכי – החיים אינם דבר זול. חינוכי – כך לא נכון לנהוג. אישי – אני אוהב אווירה של 'פעם'. וכוחני – מי קובע פה, בבית הזה?

הגיון אינו הפתרון

שימו לב שכל הטיעונים המופיעים בדוגמא שלמעלה, הם מלאי הגיון.

הדרך לפתרון לא תימצא הפעם בטיעון הגיוני נגדי. שכן, טיעון הגיוני מול טיעון הגיוני דומה לשני תישיים האחוזים זה בקרניו של זה, תקועים בלי יכולת להיפרד.

הכלי היחיד שיעזור לפתור את הבעיה הוא גישה אחרת להתכוננות על המצב – גישה יצירתית לגישור על פערים, בהם לכל צד יש הצדקה מלאה לדרכו.

אם אחד מאיתנו צודק, שנינו הפסדנו. נצחונו של אחד הצדדים יוצר כאב אצל בן הזוג השני, וכאב זה יגרור אחריו בהכרח תחושה של ריחוק, שללא ספק אינה שווה את מחיר הכוס או שלוש מאות הכוסות (הנמכרות יחד במחיר מבצע) וגם לא מחירים גבוהים הרבה יותר.

לכן חייבים לבנות כאן כוח יצירתי.

אם אני אוהב מיץ רימון ואת מיץ לימון, אין טעם לריב. יש למצוא דרך שתאפשר לכל אחד לשתות את מה שהוא אוהב.

אם אני דואג לחינוך ילדים ואת צריכה לתקתק את שטיפת הכלים, אפשר למצוא דרך שתיתן לי מקום לבטא את ערכי בחינוך הילדים, מבלי לאלץ אותך לעמוד לשטוף עוד ערמות של כלים.

מה יצירתי כאן?

האשה העסוקה והעמוסה מחפשת פתרונות שיאפשרו לה גם לעבוד וגם לספק את כל צרכי בני הבית, כולל ארוחות מזינות ומשביעות בצורה מכובדת, וכל זאת בלי להגיע להתמוטטות גופנית ולתסכול קבוע. על כך יסכים גם הבעל.

הגבר רוצה לחסוך בעלויות ולחנך את הילדים לערכים ולחיים איכותיים עם ניחוח של 'פעם' – סביר להניח שהאשה לא תתנגד לכך.

שניהם, ללא ספק, יסמכו ידיהם על כך שמריבה מתישה על דברים של מה בכך – מיותרת בעבורם לחלוטין.

נותר רק לראות איך מצליחים להכניס את כל הנתונים למשבצת מעשית. הפתרון היצירתי מחפש תמיד את דרך שתאפשר לשני הצדדים להגיע לתוצאות שבהן הם מעוניינים, ולא את הדרך לנצח את בן הזוג. ובמילים אחרות: "אל תגיד לי מה לא, תגיד לי איך כן". וזוהי, אגב, גם אחת ממטרותיו של ספר זה.

מכתבי ברכה לספר:

מכתב ברכה

ממו"ר הגאון הרב מרדכי אויערבאך שליט"א

מרדכי אויערבאך

תל - אביב

אֵי דִּיבֵי יִקְרִי אֵיִל סְקִילָה דְּוֵהוּ טַוּ אֶרְאֵוּ
רְבִי יִצְחָק אַהֲרֹן יִבְרַח בְּזֶמְרֵהוּ

זֶה אֲמַר לְמַעַן הִרְאֵנוּ אֲנִי אֲוִסִין וְהוֹרֵק
בְּחֹסֶם אֲנִי חֲנֹךְ בְּ אֵהוּרֵי הַדָּרֵךְ וְהַרְסֵי אֲעֲשֶׂנוּם
וְאֲבֵן נֶגֶד הַעֲלָמִים לְצַדִּיקֵי הַיָּחָד אֲחֵינוּ לְשִׁמּוֹת הַגְּמוּלָה
חַיִּים הַמְּשֻׁמְרִים.

וְהַטְּפִין הֵן אֲמַרְוּ בְּאֵמֶלֶת נִלְוֵהוּ אֲטַוֵּר לְכֵן
פְּיָקִים לְבַחֲרִים כֵּן שֶׁהִקְדִּישׁוּ אֵלַי יְשׁוּבָה אִלּוּ הֵיטֵב
יִנְלָה בְּהַדְרִיקָה אֲשֶׁלֶּה אֵל דֵּךְ הַתֶּלֶךְ בְּסִימָה בְּשִׁמּוֹת

יֵאמֶר חֲלוֹב אֵהֲבִיקֵי לִי אֵד עִם הַלְּמַעַן הַעֲשֶׂנוּם הִרְאֵנוּ
וְדַחֲשֵׁנוּ אֲשֶׁפִין אִלּוּ בְּחַמְלָנוּתֵי אֲנִי הַאֲקוּם הַדָּרֵךְ הוּא
אֲרִכֵךְ אֵלֶּךְ הַתֶּלֶךְ וְעַד הַקְּרִיבֵנוּ לֵאמֹר תֵּהֵן דְּרִכֵךְ
צִלְמֵהּ וְכִמְאֲרֵם צִלְמֵהּ לִכֹּן לִפְנֵי לִמּוֹת הַיְיִנוּסִים וְיִקְרִישׁוּ הֵן
בְּאֵמֶר אֲיִצְחָק כִּי שֶׁלֹּא אֲהֵיךְ יִקְרִישׁ לֵךְ וְאֵלֵךְ אֲחֵלֵךְ

וְאֲסִיּוּם קְרִיבֵנוּ יִצְלָה בְּצַבְלֵהוּ עֲבָדֵהּ הַקְּדוֹשׁ
וְיִבֶּן שֶׁלֹּא הֵן אֲנִי אֲמַר הַתֵּה הַבְּעִשֵׁי לְתַתֵּי אֲוִלָּהּ זִימְרֵהוּ
אֲקִיּוֹת זִמְרֵהוּ

תְּרַפֵּי בְּאֵמֶלֶת הַתֶּלֶךְ לְצַלְלֵהוּ אֲוִדְרֵהוּ

אֲיִנְךְ לְתַתֵּי אֲשֶׁלֶּה אֲנִי

מכתב ברכה
מהרב הגאון הרב סילמן שליט"א

ב"ט תשרי ע"ח

הרב יהודה סילמן

רב דקהל חסידים
רמת אלחנן-ב"ב
ואב"ד בבד"צ של מרן הגר"נ קרליין שליט"א
בס"ד

מכתב ברכה

לידידי ד"ר עוז מרטין שיחיה.

אחדשה"ט.

הנני רואה חובה לעצמי לברכך על ספריך שניכרת בהם הבנה עמוקה בנפש האדם
חדורה באמונה גדולה והשקפה תורנית כפי שקיבלת מרבותיך הגדולים
הספרים כתובים בצורה מעניינת ויפה וודאי שרבים בזכותך יקלטו את המסר איך
להתייחס ולהבין יותר את עצמם ואיך להיות עם בני"א אחרים
ואסיים בברכה שתזכה עוד שנים רבות להיות כלי מחזיק ברכה.

בהערכה

יהודה סילמן

11/3/08

הרב יהודה סילמן
רב דקהל חסידים
רמת אלחנן

מכתב ברכה
מהרב הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ראובן אלבז

רב ומו"צ שכונת בית ישראל זהסביבה
ראש ישיבת "אור החיים"
וחבר מועצת חכמי התורה
רח' עזרא 1, ירושלים 91054
טל': 02-5000455, פקס- 02-5000502

בס"ד

ג' חשוון תשע"ח

המלצה ודברי ברכה

באתי בשורות אלו להמליץ עבור ידידנו היקר והחביב ונוגה לו סביב

הרב ד"ר עוז מרטין שיח'

שחיבר ספרים המועילים לקשר של השפעה בין התלמידים למורים אשר
נחוץ מאוד בדורנו.

וכן ספרו השני "כח פנימי- מדריך מעשי להתפתחות אישית".

וכעת איוותה נפשו להוציא ספר שלישי הנקרא "נישואין- הוראות הפעלה",
רב הכמות והאיכות.

ברכתי לידידי היקר הרב ד"ר עוז מרטין שיח' שיזכה לס"ד וימשיך להביא
מזור ומרפא למצוקותיהם של בני האדם.

ואלוקי ישראל יהיה בעזרו.

החותם בברכה:

ראובן אלבז

מכתב ברכה
מ"ק האדמו"ר מפינסק קרלין שליט"א

ארי' לייב הכהן רוזנפלד

בלאאמו"ר מוזהרר"א זצוק"ל

מפינסק קארלין

רח' חסדי פינסק-קארלין 1, עירי"ק ירושלים ת"ו

טל: 02-5814861

כסיועתא דשמוא

ד' לחודש מור השוון שנת תשע"ה לפ"ק

פעירי"ק ירושלים ת"ו

שמה ליכי ותגל נפשי לשמועי כי יודינו החשוב הרופא לנדכאי חלב ומחבש לעצבותם הרב ד"ר עוז מרמין שליט"א, עומד בשעטמו"צ להעלות על מכבש הדפוס את פרי הגיוני ורעיוני ולקבעם עליו ספר, מוגש בעריכה נפלאה מעשה אומן דברים היוצאים מהלב המכוונים לחיכנסם ללבותיהם הטהורים של אלופי בני ישראל הע"י.

וכבר נודע לבאי ביתי כי אין דרכי לבוא בהמלצה והסכמה על ספרים, במקרה דנן כהכרת הטוב על פועליו של הר' המחבר שליט"א הווכה ומוכה את הרבים, יצאתי מוגדרי וביקשתי מיידי – ת"ח מופלג שיעבור על הגיליונות, והלה העלה שזהו חיבור מצויין ונכון, ובוודאי רבים מאחינו בני ישראל יעזרו בו רבות.

והרי נודע הוא לכל באי שעריו ושומעי לקחו של המחבר שליט"א, כי חכו ממתקים וכולו מהמדים ודברי פי חכם, הן איתמחי נברא ואיתמחי קמיע כי בהסדי ה' אשר עליו השכיל לעשות וידי רב לו בהוצאת ספרים נפלאים פרי מחקר ועמל של שנים רבות, ועוד חיד נמויה בעזה"י.

סמכתי גם יתודתי בהררי קדם, בראותי את אגרתו הנלהבת של הגאון רבי זלמן דוד צוקרמן שליט"א רבו של ביהמ"ד פרושים בשכונת גבעת שאול, ומלפנים מראשי ישיבתנו הק', אשר מציין בעזו את התקשרות המחבר שליט"א לאביו משרידי הדורות הקודמים הגאון הצדיק רבי מרדכי זצ"ל, וזכה להיות דולה ומשקה מים חיים טהורים וזכים מכארה של תורה ויראה לאחרים. מה גם שהמחבר שליט"א זוכה בכל יום להעלות ארוכה ומרפא לנפשות רבות מישראל, ואין ערוך לשכרו כמאמר הגמ' בבא בתרא ט' ע"ב, "ואמר רבי יצחק, כל הנותן פרוטה לעני, מתברך בשש ברכות, והמפייסו בדברים, מתברך באחת עשרה... שנאמר ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרה כחשך אורך ואפלתך כצהרים ונחך ה' תמיד והשביע בצהצחות נפשך וגו' ובנו מנחך הרבות עולם מוסידי דור ודור תקומם וגו'", וכפי שמבארים רש"י ורבינו גרשום: "המפייסו בדברים – שמנחמו ומדבר על ליבו דבר ניהומין".

ע"כ אמונא לפעלא טבא איישר חילי, ואברכו שיוכה ויפוצו מעיינותיו הוצה לשמחת לבב כל יראי ה' והושבי שמו, ויתברך בכרכת אחרן ובניו האמורה בתורה, יתן לו ה' ברכה ושמירה נשיאת הן להמשיך במלאכת הקודש מתוך בריות גופא ונהורא מעליא.

בברכת התורה

מכתב ברכה
מהרב הגאון הרב ישראל גואלמן שליט"א

הרב ישראל גואלמן
רב ומו"צ קהילת "שערי תבונה"
רמות א' - ירושלים
טל. 5861799 - 02

בס"ד, חודש תשרי, תשע"ח

מכתב ברכה

הנה הראני ידידי ד"ר עוז מרטין נ"י שהנני מכירו כבר הרבה שנים, את ספרו החשוב והנכבד העוסק בשלמות בנין הבית היהודי, במהות הבנת בני הזוג את תפקידם בהקמת ביתם, הערכתם נכונה אחד את משנהו, ואת הדרך לסייע בידם להבין ולהשכיל את הדרך הנאותה להם ללכת בה בחיי נישואיהם, דרך השותפות הנאמנה שאף שיש בה קשיים איתם כל בני זוג מתמודדים, אבל בהכוונה נכונה היא דרך שיש בה סיפוק, צמיחה ופריחה של הבית שאותו בני הזוג מקימים, ובסייעתא דשמיא יזכו להצלחה וברכה בביתם.

וכבר איתמחי גברא בהבנת הנפש, וכמו שראינו בספריו הראשונים שיצאו בענין ההכוונה להורים על קשרי השפעה בינם לבין ילדיהם ועל חיזוק הכוח הפנימי של האדם ביכולתו להוציא מהכח אל הפועל את הכוחות הטמונים בו, ואף נעזרנו זה בזה במשך השנים בענינים אלו, ואין ספק שאף בספר זה תהיה השפעה ותועלת מרובה, ועל כן יבורך.

